

ที่ สว(สนช) ๐๐๐๗/ ๑๙๙๙

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ลักษณะ ๒ การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อสังเกตของคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น

เนื่องจากการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ลักษณะ ๒ การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง) คณะกรรมการ
วิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้บางประการ และในคราวประชุม
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมได้พิจารณา
และลงมติเห็นด้วยกับข้อสังเกตนั้น

จึงส่งข้อสังเกตดังกล่าวมาเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุม
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๐๒ วรรคสอง

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรทิน หวังตอลาก)

ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักการประชุม

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๕๑ - ๒

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๕๒

ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(ลักษณะ ๒ การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง)

คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ลักษณะ ๒ การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง) แล้วเห็นควรตั้งข้อสังเกต ดังนี้

๑. สมควรแก้ไขเพิ่มเติมเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ลักษณะ ๒ การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง) ให้ชัดเจนและถูกต้องตรงกับข้อเท็จจริง เนื่องจากการประวิงคดีอาจกระทำได้หลายทางในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการพิจารณาชั้นบังคับคดีไม่เฉพาะแต่การยื่นอุทธรณ์และฎีกาเท่านั้น ดังนี้

เหตุผล

โดยที่บทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในส่วนที่เกี่ยวกับการบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ใช้บังคับอยู่บางส่วนไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ทำให้การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลเป็นไปโดยล่าช้าไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอในการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้มีอรรถคดี และเปิดโอกาสให้มีการประวิงคดีโดยตรุษุทธรรณ และฎีกาคัดสั่งของศาลในชั้นบังคับคดี สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในส่วนที่เกี่ยวกับการบังคับคดีตามคำพิพากษาและคำสั่งให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. เนื่องด้วยร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ลักษณะ ๒ การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง) ฉบับนี้มีสาระสำคัญเป็นการปรับปรุงโครงสร้างบทบัญญัติว่าด้วยการบังคับคดีใหม่ทั้งลักษณะ โดยการนำบทบัญญัติเรื่องเดียวกันซึ่งเดิมนั้นได้กระจัดกระจายอยู่หลายแห่งมาจัดหมวดหมู่ใหม่ให้เป็นระบบ และได้กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับคดีเพิ่มเติมขึ้นใหม่อีกหลายประการ รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ดังนั้น เมื่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายฉบับนี้ เช่น กรมบังคับคดีและสำนักงานศาลยุติธรรม ควรกำหนดแนวทางประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการบังคับคดีที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมตามกฎหมายใหม่ให้บุคลากรในหน่วยงาน ทนายความ และสังคมได้ทราบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม ควรเร่งดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษาและผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีทราบถึงกฎหมายที่แก้ไขใหม่และให้คำแนะนำแก่บุคคลดังกล่าวตามสมควร ทั้งนี้ เพื่อให้การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๓. เนื่องจาก ...

๓. เนื่องจากมีกฎหมายฉบับอื่นบัญญัติให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับโดยอนุโลม เช่น การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครอง หรือการบังคับตามแบบสัญญาประกันชั้นศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๑๙ และการบังคับโทษปรับตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙/๑ เป็นต้น ดังนั้น ก่อนที่พระราชบัญญัตินี้จะมีผลใช้บังคับ หน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมายเหล่านั้น เช่น สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานศาลปกครอง สำนักงานอัยการสูงสุด และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สมควรเตรียมความพร้อมโดยการตรวจสอบกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ ตลอดจนแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องว่ามีบทบัญญัติใดขัดหรือแย้งกับร่างพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ ซึ่งหากมีก็ต้องเร่งดำเนินการแก้ไขบทบัญญัติและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกัน เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างต่อเนื่องและเกิดประสิทธิภาพ

๔. เนื่องจากร่างมาตรา ๓๑๑ กำหนดให้การบังคับคดีสามารถยึดสิทธิของลูกหนี้ตามคำพิพากษาตามใบอนุญาตนุประทานบัตร อาชญาบัตร สัมปทาน หรือสิทธิอย่างอื่นของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่มีลักษณะคล้ายคลึงหรือเกี่ยวเนื่องกับสิทธิดังกล่าวได้ การที่บุคคลใดจะรับอนุญาตนุประทานบัตร อาชญาบัตร สัมปทาน หรือสิทธิอย่างอื่นดังกล่าว มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการรับอนุญาตนุประทานในเรื่อนั้น โดยเฉพาะ เช่น กฎหมายว่าด้วยแร่ กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบกิจการปิโตรเลียม หรือกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ ซึ่งคำนึงถึงคุณสมบัติเฉพาะหลายประการของผู้ขอรับอนุญาตนุประทาน และกฎหมายบางฉบับมีการกำหนดให้สิทธิในการถือสัมปทานไม่อยู่ในความรับผิดชอบการบังคับคดี ในการบังคับคดีตามกรณีดังกล่าว กรมบังคับคดีควรกำหนดแนวปฏิบัติให้เจ้าพนักงานบังคับคดีตรวจสอบกฎหมายที่เกี่ยวข้องก่อนดำเนินการ

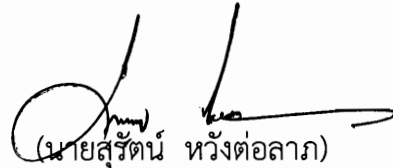
๕. ตามร่างมาตรา ๓๒๔ (๔) กำหนดให้ผู้ทรงสิทธิในกรณีอื่น นอกจากอำนาจแห่งทรัพย์สินสิทธิบุริมสิทธิ หรือสิทธิยึดเหนี่ยว อาจยื่นคำร้องต่อศาลที่ออกหมายบังคับคดีภายในสิบห้าวันนับแต่วันขายหรือจำหน่ายทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา เพื่อขอให้ตนได้รับส่วนแบ่งในเงินที่ได้จากการขายหรือจำหน่าย หรือขอให้นำเงินดังกล่าวมาชำระหนี้แก่ตนก่อนเจ้าหนี้อื่น ทั้งนี้ ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือกฎหมายอื่น

โดยที่กรณีผู้ประกันผิดสัญญาปล่อยชั่วคราว ไม่ส่งตัวจำเลยต่อศาลตามกำหนดซึ่งต้องมีการบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๑๙ และการบังคับคดีกรณีผู้ต้องโทษปรับที่ไม่ชำระค่าปรับตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙/๑ เป็นมาตรการบังคับในทางอาญา ซึ่งกฎหมายปัจจุบันให้นำกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับ ซึ่งยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร สมควรแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดให้เจ้าพนักงานศาลที่ได้รับแต่งตั้งและพนักงานอัยการมีสิทธิในลักษณะเดียวกับผู้ทรงสิทธิตามมาตรา ๓๒๔ (๔)

๖. ด้วยกรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม เป็นหน่วยงานหลักที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสนับสนุนอัตรากำลัง และงบประมาณอย่างเพียงพอให้แก่ กรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม เพื่อให้พระราชบัญญัตินี้ได้มีการบังคับใช้อย่างเป็น

รูปธรรมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้น จึงเห็นควรให้สำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.) และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) สนับสนุนอัตรากำลัง งบประมาณ และค่าตอบแทนให้เหมาะสมกับภารกิจตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อเป็นการลดโอกาสของการสูญเสียและรักษาไว้ซึ่งบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง และเพื่อให้การบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ถูกต้องตามมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(นายสุรัตน์ หวังต่อลาภ)

ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ